CENZURAT.

PLAIURI SĂCELENE

REDACTOR: VICTOR TUDORAN.

Ordonanța Trib. Brașov No. G. II. 923|1938, in registru sub poziția 13|1938 din 16 Mai.

Anul V. • Iulie-August 1938 • Nr. 7-8.

Anul V. Nr. 7-8. **Iulie-August 1938.**

Plaiuri Săcelene

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Revistă fondată în anul 1934. • Cont la C. E. C. Nr. 25.187.

Redactor: Victor Tudoran.

CUPRINSUL:

PLAIURI SĂCELENE: † Doamna Maria, Regina Noastră.
ELENA FARAGO: Nu mai vine . . . (versuri).
N. MOROIANU: Pe-un colţ de album. (versuri).
PREOT GH. ŞERBU: Episcopul Nicolae Popea.
VALERIU CALCIU: Sintilia. (versuri).
VICTOR TUDORAN: Din Ardeal prin Muntenia în Oltenia.

Cronica literară: *„Mesianism Ardelean"* studiu de Gh. Vrabie (Vlad Şeitan). *Eu şi revista „Decalogul"* (Victor Tudoran). *Un concert trist* (v. t.)

Cronica săceleană: *Asociaţia Săceleana* de Mitică Peteu. *Semne bune* de Victor Ion Critu.

Cronica măruntă: Din lună în lună (Ion Păltănea). Sfaturi medicale. Abonaţii noştri, *Afişele Turistice* ale staţiunilor climaterice săcelene (Cernatu, Satulung, Baciu, Turcheş). Ecouri din presă despre „Plaiuri Săcelene". Cărţi, Reviste, Ziare.

COPERTA: *Regina Maria,* clişeu în zinc.

Revista noastră se desface în toată ţara şi în Capitală, prin
Oficiul de Librărie „Alexandru Pasere"
Bucureşti I. Str. Carol I. No. 26.

SPRE ŞTIINŢĂ:

- Oricine reţine primul număr trimis de noi se consideră abonat pe un an întreg.
- Manuscrisele primite la redacţie nu se înapoiază.
- Toate revistele şi ziarele primite la redacţie, vor fi amintite la rubrica respectivă, în baza reciprocităţii.
- In limita spaţiului disponibil, vom recenza cărţile, revistele şi ziarele primite la redacţie.
- Articolele privitoare la Săcele vor fi preferate.
- In aranjarea materialului din corpul revistei, ne conducem numai de necesităţile tehnicei tipografice fără nicio altă consideraţie.
- Cerem revistelor şi ziarelor din ţară să răspundă schimbului nostru.
- Vom fi recunoscători acelora ce ne vor trimite adresele exacte ale rudelor şi prietenilor de origine săceleană, despre care cred că ar putea abona revista.

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora cari prin articolele lor înţeleg să contribue la cunoaşterea şi progresul acestor sate.

Un loc pitoresc de refacere şi desfătare:

CERNATU-SĂCELE

aşezat la poalele munţilor **Ciucaş 1956** m. şi **Piatra Mare 1844** m. are în faţă şesul întins şi minunat al Ţării Bârsei.

Altitudine **680** metri, climatul subalpin cu temperatură foarte constantă.

Pădure de brad în apropiere, soare, apaduct comunal, lumină electrică, străzi îngrijite, locuinţe confortabile în case de piatră.

Situat în centrul Săcelelor, este inima acestor vechi aşezări de păstori ardeleni, cari au jucat un rol important în istoria naţională.

Cernatu (Săcele)

Curse de autobuse şi tramvai pentru Braşov, din oră în oră.
Reducere pe C.F.R. pentru sezonul de vară, prin staţia DÂRSTE-SĂCELE la 3 km.

Realizări edilitare: Grădina bisericii noui, rondouri cu flori în piaţă, repararea locului de plimbare „Pe pod" — Plantaţii de arbori **Monumentul Eroilor Săceleni,** morţi în războiul mondial.

Excursii: se pot organiza la **„Poiana Nicolae Nicoleanu",** la vârful **„Cioclean",** la Ţâlfa, la Cabana Clăbucet, la muntele „Paltinul" 1890 m. la Pasul „Bratocea", la **Poiana Braşovului** şi **Tâmpa** Braşov, la **Zizin** sau pe munţii: **Piatra Mare** şi **Ciucaş.**

Bibliotecă populară, asociaţie culturală.

Distracţii: baluri, serbări câmpeneşti, restaurante cu orchestră şi dans, cinematograf, cafenele, cofetărie, popici, biliard.

Poştă, telegraf şi telefon public.

Lunea piaţă săptămânală. Farmacie şi magazine bine asortate.

Taxă de sezon **Lei 60.— lunar** de persoană.

Orice informaţiuni la: **Comisia Locală de Turism,** Cernatu.

Un minunat loc de odihnă și refacere este:

SATULUNGUL - SĂCELELOR

așezat la poalele munților Ciucaș și Piatra Mare, are în față șesul întins și pitoresc al Țării Bârsei.

Altitudine **750** metri, climatul subalpin cu temperatură foarte constantă.

Păduri de brad, soare, apaduct comunal, străzi îngrijite, locuințe convenabile în case de cărămidă, lumină electrică.

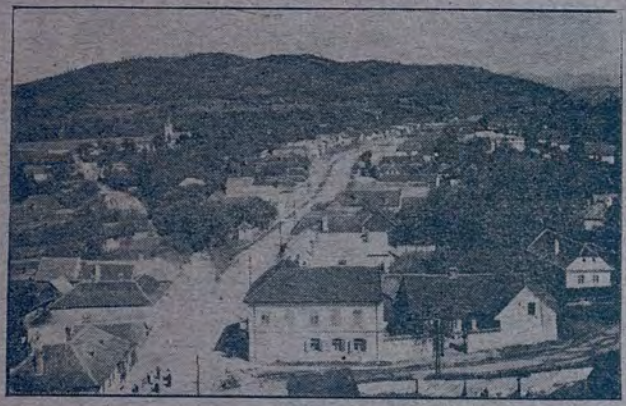

Din oră în oră, curse de autobuse și tramvai pentru Brașov.
In timpul sezonului, 25% reducere pe C.F.R. prin stația DÂRSTE-SĂCELE la 6 km.

Monumente istorice: Biserica-Nouă (Sfânta Adormire).
Realizări edilitare: Parcul Comunal „Preot Victor Popea", plantații noui de arbori pe străzi, canalizări, trotuar.

Biblioteci populare, stadion, echipă sportivă.
Excursii: la **„Poiana Găvruș"**, la **„Poiana Nicolae Nicoleanu"**, la **„Poiana Brașovului"**, **„Tâmpa" Brașov**, la **Gârcin**, la **Zizin**, sau pe munții: **Piatra Mare, Țâlfa, Tesla, Ciucaș, Valea Teleajenului**, și **Mânăstirile Cheia și Susana.**
Poștă, telegraf și telefon public.

Distracții: baluri, serbări câmpenești, restaurante cu orchestră și dans, cafenele, cofetărie, popici, biliard, strand.

Piață săptămânală, farmacie și magazine bine asortate.

Taxă de sezon **Lei 50.—** de persoană.

Orice informațiuni la **Comisia Locală de Turism**, Satulung.

Anul V. Nr. 7-8. Iulie-August 1938.

PLAIURI SĂCELENE

revistă de atitudini şi probleme săcelene.

• apare odată pe lună. •

Redactor: Victor Tudoran.

Doamna Maria, Regina Noastră

• REGELE •
FERDINAND I.
(1865 — 1927)

• REGINA •
MARIA
(1875 — 1938)

Glas sfâşietor de tulnic, răsmeriţă plângătoare de bucium, baladă zăgăzuită de caval, izbucnire cutremurător de jalnică din fluer, au trecut peste crestele veghetoare ale munţilor româneşti, într'un amurg potolit de vară. Năpraznica veste a rupt bârnele pleoapelor şi răscoala lacrimilor a pornit furtună să se împrăştie peste feţele tuturor, frânte de amărăciune. Doamna Maria, Regina tuturor Românilor, nu mai este. A plecat Aceea care a fost sora suferinţei româneşti şi sora răniţilor; mama mamelor române şi mama copiilor ţării; pilda răbdării şi pilda sacrificiului; stânca nădejdiilor şi stânca biruinţii; culmea istoriei noastre şi culmea dragostei de ţară.

Maria Doamna a fost şi o mare scriitoare, care a cioplit în litere, multe poveşti frumoase despre ţara noastră.

A iubit sufletul tainic al florilor; a înţeles sbuciumul potolit al mării; a ascultat tăcerea singurătăţilor; a văzut altcum decât noi frumuseţile munţilor; a svcnit sincer la durerile poporului; a ştiut să-i aline toate aleanurile şi a despicat drum luminos în istoria noastră românească.

Trupul Ei se odihneşte la Curtea de Argeş alături de cel al Marelui Rege Ferdinand şi lângă primii regi ai României — Carol şi Elisabeta.

Inima Ei, depusă în Balcicul, pe care de fapt la ctitorit, va putea fi totdeauna aproape de sigura Ei pasiune: marea.

Plecăm smeriţi capul subt greutatea loviturei şi îngenunchiem îndureraţi la căpătâiul celei mai mari Regine a noastră, Maria Doamna.

„Plaiuri Săcelene".

MĂNĂSTIREA CURTEA de ARGEŞ

NU MAI VINE...

Părăsite flori de crin,
— Nu mai vine zâna, —
Părăsite flori de crin,
Plângeți, fără de alin,
Inima-I și mâna.

Că de mult ce vă iubia,
— Florilor, sărmane, —
Că de mult ce vă iubia,
Ca și vii vă'ntruchipa
Chipul, în icoane.

Vă'nfloria de păreați vii,
— Rece-I pe veci mâna, —
Vă'nfloria de păreați vii...
Părăsite flori pustii,
Nu mai vine zâna...

(„Cuget clar"). **Elena Farago.**

Pe un colț de album.

... Mi-amintesc de-un car cu boi...
... De-ochii-ți umezi, de cicoare!...
Tu mai știi? mai știi tu oare
Când țineam privirea'n zare
Și porneam cu carul mare
Duși pe gânduri amândoi?...

Cum se pierde'ntre coline
Luna dusă să se culce...
Cum te fură somnul dulce
... Se vor estompa'n tăcere
(Și-i-oi uita, fără de vrere...)
... Ochii cari au plâns cu tine!

Dar în nopți cu stele roi,
Nu uita să prinzi în zare
Carul mic și carul mare.
Atunci... poate, prin suspine...
Umbra mea va fi cu tine,
Intr'un leneș car cu boi...

Se va furișa tiptil...
(Semn al unor reci regrete)
Din a tale margarete
(Păru-ți, veșnic poartă două)
... Un sburdalnic bob de rouă...
Pe obrazu-ți de copil...

N. Moroianu.

Episcopul Nicolae Popea.

In ziua de 8 August anul acesta, s'au împlinit 30 ani de când vlădica *Nicolae Popea* a trecut pragul vremelniciei, întrând în lăcaşul veşniciei. Intru pomenirea lui s'a ridicat o modestă troiţă cu mici încrustări, care s'a aşezat în faţa straşinei casei părinteşti, înconjurată fiind de o prea frumoasă grădiniţă cu flori.

Episcopul *Nicolae Popea* s'a născut în 17 Februarie 1826 în comuna Satulung-Braşov, dintr'o familie de preoţi, prin înaintaşi consacraţi altarului, el purta în suflet tiparul deprinderilor bune şi creştineşti, pe care le-a cultivat în raza casei părinteşti. Studiile secundare le-a făcut la Braşov, Blaj, iar de aici trece la Cluj — (1843-46), unde studiază dreptul. In timp ce studia la Cluj, cercul tuturor studenţilor români, sub impulsul sentimentelor naţionale, formară o societate de lectură şi-o foaie periodică manuscris, numită: „AURORA sau ZORILE".

Redactorii acestei foi au fost *Alexandru Pop (Papiu Ilarian)* şi tânărul *N. Popea.* Din numărul membrilor societăţii de lectură, cari erau toţi studenţi la drept şi filozofie, episcopul *N. Popea* în cartea sa *„Memorialul arh. şi mitr. Şaguna"*, pomeneşte pe următorii: *Alexandru Papiu Ilarian, Petru Roşca, Ioan Pinciu, Amos şi Alexandru Tordăşan, Fraţii Hodoşiu, Bucur Găitan, Hosescii, Butenescii, I. Balomir, I. Raţ, Gh. Man, Simion Pop, Matei Pop, Dionisiu Tobiaş, Const. Panţu, Ion Oros, (Rusu), Petru Brote, N. Vlad, Ieremia Verzea, Radu Popea, N. Popea, I. Moga, Z. Moga,* şi alţii.

Membrii societăţii se întruneau adesea, ţineau conferinţe literare, se instruiau unii pe alţii în gramatică, în citirea cărţilor şi în a cunoaşte istoria Românilor. Aveau şi-o mică bibliotecă. *„Era mai mare dragul văzând că tineri din cei ce mai înainte nu luaseră carte românească în mâni, acum nu se mai puteau despărţi de istoria lui Petru Maior..."*

Un episod destul de interesant din vremea când studia la Cluj, istoriseşte episc. *N. Popea.*

Murise tânărul şi eminentul student la drept *Iuliu Mihali,* fiul protopopului *Mihali* din Blaj şi cum pe acele vremii Românii îşi ţineau cuvântările funebrale în limba maghiară, Românii se hotărâsc ca de data aceasta să treacă peste vechea rânduială şi la îngroparea colegului lor să-şi spună durerea lor în grai românesc.

Cuvântul a fost ţinut de *N. Popea.* Cu toate vociferările, întreruperile şi cu toată atitudinea ostilă a Ungurilor, *N. Popea,* şi-a rostit până la sfârşit cuvântul său în limba românească, având drept straje contra vrăjmaşilor, pe toţi Românii înflăcăraţi în simţire naţională.

Oratorul a trebuit să fie condus acasă de toţi prietenii, pentru a nu cădea pradă răsbunării ungureşti, iar din pricina acestei îndrăsneli a avut unele neplăceri.

Dela Cluj continuă studiile pentru teologie la Viena, sprijinit de catolici, pentru a-l folosi mai târziu ca propagandist în ţinutul Braşovului, dar cu episc. *N. Popea* nu şi-au ajuns scopul şi se reîntoarce acasă, iar la 1848 îl întâlnim în rolul de căpitan în garda Românilor Braşoveni. Ocupă slujbă de actuar de pretură la Somcuţa-Mare.

Mitropolitul Şaguna descoperi în *N. Popea* toate calităţile necesare unui om care putea să-i fie folositor şi să presteze frumoase servicii.

Episcopul Nicolae Popea a fost secretarul mitropolitului *A. Şaguna* şi profesor la Seminarul din Sibiu.

— Episcopul *Nicolae Popea.* —

La îndemnul lui *Şaguna, Neagoe Popea* se călugăreşte în 1856 în sărbătoarea Bunei-Vestiri, primeşte numele de *Nicolae* şi prima treaptă din ierarhia bisericească.

Harnic şi priceput, blând şi corect, el s'a achitat cu multă conştiinţă de toate însărcinările primite şi drept răsplată pentru credincioşia sa faţă de Marele Şaguna, a ajuns până la demnitatea de vicar arhiepiscopesc. Ucenic devotat al *Mitropolitului Şaguna*, s'a bucurat de întreaga prietenie şi de o deosebită consideraţie şi când Mitropolitul îi scria, i se adresa prin cuvintele: „Dragă Nicolae". Inainte de a închide ochii, Şaguna a încredinţat lui Nicolae Popea toată corespondenţa sa şi toate manuscrisele.

După moartea Mitropolitului Şaguna, un număr însemnat din cei mai de valoare bărbaţi, vedeau în persoana vicarului *Nicolae Popea*, pe cel mai indicat urmaş al „marelui său dascăl şi protector". Din pricina unor intrigi răutăcioase şi a unor atacuri lipsite de temeiuri serioase, *N. Popea* se retrage din candidaţie, cu toate că simpatiile multora s'au manifestat pentru el. Sub păstorirea lui Miron Romanul, o seamă de cărturari împreună cu N. Popea, grupaţi într'un partid naţional-bisericesc, au luptat pentru continuarea liniei tradiţionale de origine şaguneană. In 1889, când a devenit vacant scaunul episcopesc dela Caransebeş, este ales Nicolae Popea. Păstoreşte până în anul 1908, în eparhia Caransebeşului, având o experienţă bogată câştigată pe lângă Şaguna. A muncit cinstit, dezinteresat, manifestându-se cu demnitate, lăsând prin testament 300.000.- coroane aur, pe seama diecesei Caransebeşului, pentru ajutorarea tinerilor studenţi.

Pe teren politic şi naţional, Popea s'a manifestat cu toată înflăcărarea sufletului său. A participat pe lângă Şaguna la toate întrunirile naţionale, fiind ales ca deputat la dieta din Sibiu şi în două rânduri la senatul imperial din Viena. Consecvent în politica naţională purtată de Şaguna, episcopul Popea a ajuns până la demnitatea de preşedinte al comitetului naţional-român (1878-1881).

Episcopul Popea a fost un scriitor activ. A scris articole mai multe în *„TELEGRAFUL ROMÂN"* şi chiar în revistele vieneze *„DIE ZUKUNFT"*, *„WANDERER"* şi *„OST UN WEST"* unde se silea să documenteze istoric dreptatea cauzei ierarhiei române.

In anul 1870 tipăreşte în volum o serie de articole publicate în *„TELEGRAFUL ROMÂN"* cu titlul: „Vechea mitropolie română ortodoxă a Transilvaniei şi a părţilor Ungariei".

Cele mai multe scrieri au drept obiect pe Mitropolitul Şaguna, a cărui viaţă şi activitate o cunoştea foarte bine, precum şi toate frământările din epoca sa.

Şaguna încredinţase toate actele sale episc. Popea, spunându-i: „Actele acestea le las în grija ta, fă cu ele cum te va lumina Dumnezeu şi cum vei afla tu mai bine". (Memorialul lui Şaguna).

Din materialul de acte istorice şi memorii ale lui Şaguna a dat publicităţii, Popea mai multe scrieri.

Schiţa biografică a Exs. Sale Arhiepiscopului şi Mitropolitului Andrei Baron de Şaguna, publicată în „TELEGRAFUL ROMÂN" din 1872 şi apoi în broşură separată.

„Arhiepiscopul şi Mitropolitul Andrei Baron de Şaguna", volum apărut la Sibiu în 1879, şi premiat cu 500.- fl. din partea sinodului arhidiecesei ort. rom. din Transilvania.

„Memorialul Arhiepiscopului şi Mitropolitului Andrei Baron de

Şaguna", apărut la Sibiu în anul 1889.

Episcopul N. Popea a fost membru activ al Academiei Române iar în discursul de recepţiune la „Academie" a vorbit tot despre Şaguna, fiind prezenţi la aceasta solemnitate *Regele Carol* şi *Principele moştenitor Ferdinand.*

Episcopul Popea a fost un cronicar luminat al Marelui Şaguna, iar în scrierile sale se oglindeşte tot sbuciumul, toată frământarea de titanică muncă a lui Şaguna.

„Credinţă profundă, înflăcărată dragoste de neam, însufleţite porniri spre progres, corectitudine în purtări şi tăria neînfrântă a convingerilor: iată însuşirile principale, cari l-au împodobit pe Popea, până la adânci bătrâneţe."

Aşa îl caracterizează Dl. prof. univ. I. Lupaş.

Preot Gheorghe Şerbu.

NOTE

◆ Din lipsă de spaţiu, vom publica în numărul viitor darea de seamă despre serbarea *sfinţirii troiţei ridicată în amintirea episcopului Nicolae Popea,* împreună cu fotografia ei.

◆ In adunarea generală din 12 Iunie a. c. *Asociaţia Scriitorilor Români din Ardeal* a ales membru activ pe D-l. *Victor Tudoran,* redactorul revistei noastre. Credem că *A. S. R. A.* va începe în curând organizarea acelor frumoase şezători şi mai mult ca oricând se cere publicarea unui buletin oficial sau pagini a asociaţiei, chiar şi în revista *Familia,* dar care pagină să ţină la curent pe membrii cu hotărîrile centrului.

Cronicar.

SINTILIA.

Peste locuri unde-odată, mocănimea noastră sfântă,
Işi trăia cu falâ viaţa, ce prezentul îl încântă,
Peste locurile - acestea, vesele, frumoase încă,
Soarele, eternul astru, astăzi razele-şi aruncă.

Plaiurile săcelene, râd privind cu drag la soare.
Râd şi munţii, râd şi codrii, râd în zi de sărbătoare;
Căci pe câmpurile'ntinse se serbează „Sintilia",
Zi ce-alungă orice grije şi'ntronează veselia.

Zi în care tineretul cu mândrie-aduce-aminte,
Despre vremi ce-au fost odată, ce de-abia se mai ţin minte.
Se'nfrăţesc cu toţi în jocul, ce se'ntinde pe câmpie,
De răsună valea'ntreagă, de atâta voioşie,

Un bătrân mai singuratic, lung priveşte fiora toată;
Parcă'n ea îi recunoaşte pe mocanii de-altă dată.
Tot uitându-se la fioră, cum te uiţi la cele sfinte,
'I-pică-o lacrimă în barbă, de aducere aminte.

Valeriu Calciu.

Din Ardeal prin Muntenia în Oltenia.

— note de drum. —

(urmare)

*

Drumul era acelaşi până la Pietrarii de Jos, de unde ţinurăm şoseaua pe la Otăsău, pentru a vizita Băile Govora. Incepuse să plouă mărunt şi des. In Govora se aprinsese luminile. Maşina stopă în faţa unei vile, unde din întâmplare locuia un dentist. In faţa uşii acestuia, o doamnă, care se vede că aştepta pe cineva cu maşina, se adresă — văzând că am oprit — foarte familiar :

— Aţi venit ?

— Da, am venit, miorlăi Costică.

Cucoana se repezi la uşa maşinii, iar când a deschis-o noi am pufnit într'un râs sgomotos. S'a retras jenată. Mai venise vreo câţiva locatarii. Costică, zărind firma dentistului, se dădu jos din maşină, şi ţinându-se cu o mână de falcă, începu foarte serios :

— Auleo măseaua, auleo măseaua, auleo !

Eu cu Lizica şi Tibi, subt o umbrelă, plecarăm să vizităm Govora pe ploaie. Ne-am plimbat şi prin parc, apoi am venit la maşină.

In lipsa noastră, Costică continuând să se vaite, le explică la cei din pridvorul vilei unde sta dentistul, că el vrea să-şi scoată măseaua, dar nu-i dă conaşu-său bani, adică eu.

Cum mă văzu, începu să se vaite mai tare.

— Aoleo, auleu, aoleo măseaua !

— Ce-i mă? făcui eu pe seriosul, în timp ce lumea se uita curioasă la noi, cum discutam !

— Mă doare conaşule, zău mă doare !

— Rău mă ? făcui eu aspru.

— Da păi ce crezi 'mneata, că bine? Aoleo !

— Fireai al dracului cu măselele tale ; hai la dentist.

— Ba !, mi-a trecut, zău mi-a trecut ! şi Costică fugii în maşină. Toţi am început să râdem şi am plecat. Numai târziu, amicii dela vilă au înţeles că ne-am bătut joc de ei. Când ne-am uitat înapoi, râdeau şi ei cu poftă.

Pe la 9 seara am ajuns la Râmnicul-Vâlcea.

Ajunşi la hotel, ne-am culcat, după ce Costică cu un mototol de catifea neagră, legat, o sperie pe Lizica, cum că ar fi liliacul luat din peşteră.

Peste impresiile bogate ale zilei şi în sunetele orchestrei din grădina restaurantului, somnul întinse pânza subţire a visurilor.

Ziua VIII-a. 24 Aug. 1937. Ne-am sculat pe la ora 8 dimineaţa.

Am dormit ceva mai bine ca în prima seară de hotel. Fusesem mai osteniți probabil. Am mai făcut o plimbare prin oraș, în semn de adio, iar cum vremea începuse să se închidă, pe la ora 10 am ridicat *ancora*, adică am pornit cu căruța noastră, *haida-hai*. Ieșim din Râmnicul-Vâlcea și când să trecem pe podul cel mare de peste Olt, am zărit șase plute, legate la mal, probabil poposise peste noapte acolo. Vedeam pentru prima dată plute. Oltul era liniștit, dar tulbure. Pe prima și a doua plută, plutași mâncau, iar pe celelalte dormiau încă. Cine știe de unde veneau? Poate din Ardeal ca și noi! Și cine poate ști până unde merg gratuit pe spinarea Oltului bătrân. Dar parcă îi invidiam așa în simplitatea lor. Tare aș fi vrut să fac și eu o plimbare cu ei în josul Oltului. Trebuie să fie minunat. *

— Plute pe Olt. —

Am ținut același drum pe care am venit. Iată-ne ajunși în Tigveni, în satul unde am dormit la post. Bunul simț ne obligă să ne vizităm prietenii. Am oprit la post, am întâlnit pe sergentul instructor cu care ne fotografiasem. Aflarăm că s'a ținut o întrunire legionară la fostul conac al familiei Brătianu. Atunci Lizica ne spuse că aici este fosta moșie a lui Theodor Brătianu, fratele lui Ionel Brătianu, care ar prezenta pentru noi un interes istoric. După ce șeful ne asigură că nu-i departe, primirăm cu toți să-l vizităm. Ne-am suit în căruță și am ajuns peste 10 minute la Conac. Urmele unor clădiri frumoase se mai vedeau încă. Toate odăile erau pustii, ca o casă din timpul războiului. Clădirea cu un etaj, mai prezenta încă urmele vechilor pivnițe, unde se vor fi odihnit pe vremuri boloboacele cu vinuri vechi. Din fața casei, — unde era și balconul conacului, în care familia lui Theodor Brătianu sta la taifas în serile liniștite de vară, — se pornea urmele unui zid care pe vremuri va fi fost veranda conacului, la capătul cărei se înalță azi un plop frumos. Am vizitat odăile goale. Vremea își săpase urma peste tot. Vis-a-vis, se vedeau grajdurile și hambarele, iar în grădină aflarăm — tot părăsită — biserica familiei. Am întrat înlăuntru. Pictura mai era — pe ici-colea — bună și pare a fi fost frumoasă pe timpuri. Micuță, simpatică, dar acum părăsită, pare cioburile unui pahar de cristal alături de bolovani. Și când ne gândim câtă splendoare a cunoscut odată această mică și uitată capelă a familiei lui Theodor Brătianu.

Ne-am luat rămas bun dela sergentul-instructor al postului de jandarmi Tigveni și am plecat.

După vreo oră de mers am ajuns la Curtea de Argeș, cam pe timpul

— Biserica familiei Brătianu. —

prânzului. Am tras la un restaurant din centru, am dat mâncare la cai, iar noi ne-am aşezat să mâncăm. Am luat câte o ciorbă, apoi mâncare cu varză, iar la urmă ne-am adus aminte că mai aveam merinde un pui luat dela Voineşti. Lizica îl scoate. Stătuse bine. Diferite comentarii şi discuţii dacă-i bun sau nu de mâncat. Imi trecu prin cap o idee. Chiar dacă puiul e bun, cum sunt fetele acum sătule, s'ar putea să mănânce să le cadă rău şi să se întoxice. După alte toate, le mai duci şi bolnave acasă. Am început să suţin că puiul miroase, că se'ntinde, că-i stricat. Costică Rădoi nu zicea nimic. In fine le hotărăsc să-l svârle. Costică zice către Lizica să i-l dea că-l svârle el. Lizica il dă. Costică ia puiul, îl dăsface, cere sare, piper, muştar şi un spriţ. Chelnerul i-aduce.

Ce faci Costică, ţipă Lizica la el.

— Il svârl..... în stomac! Zău!

— Fi mă serios, vrei să mori ?, interveni eu, nu vezi că se'ntinde ?

— Poate să şi sboare, conaşule, eu tot îl mănânc.

— Te intoxici bă şi mori dracului pe drum.

— Uite zău conaşule, dacă o fi să mor să scri la gazetă că am murit intoxicat cu pui, nu alte fleacuri, barim să ştie lumea c'am fost domn !

Şi Costică începu să'nfulece cu poftă din friptura de pui, după ce-o dregea cu muştar şi piper. La urmă îi arse şi un spriţ sdravăn.

— Ei Costică, zisei eu, cum a fost ?

— Mai aveţi vr'un pui..... d'ăsta stricat ?

— Ia mai puneţi pofta'n cui.

Am fost de-am luat câte-o prăjitură şi am plecat. Treceam cu căruţa pe bulevard, pe unde nu aveam voie. Când să ieşim din Curtea de Argeş poliţistul de Sâmbătă trecută mergea într'o maşină, spre centru. Cum ne văzu, ne strigă din mers, făcându-ne cu mâna :

— Nu-i voie bă, pe bulevard.

— Să ne mai scri şefule ! sbieră Costică la el, şi dădu bice cailor.

Seara se lăsase deabinelea, când am ajuns la Muşeteşti. Oprirăm la o cârciumă, mai de lux chipurile, pentrucă avea şi radio. Am aflat că nu putem găsi în sat nici o cameră pentru găzduit. Dar el ne poate da o odaie, iar acolo ne putem aşterne ţoalele şi cu ce ne mai

dă şi gazda, putem dormi.

Am tras căruţa în ograda cârciumii, am luat toate lucrurile înăuntru şi la lumina unei lămpi cu gaz, cam chioară, am cinat. Apoi am început să strângem scaunele, din celelalte odăi şi să ne facem paturi pe lângă fiecare perete. La sfârşit Costică nu mai avea scaune. Atunci se hotărî să doarmă pe o masă lungă. Adormirăm târziu, după ce Costică ne mai povesti ceva de haz şi după ce l-am mai sâcâit cu chestia puiului fript.

Interiorul, dădea impresia de spital în timp de războiu, numai cu deosebirea că nu eram nici unul rănit.

Corul sforăiturilor începu, Costică — fiind mai sus — ţinea basul. Toţi dormeam pe paturile improvizate, mai bine ca la hotelul din Râmnicul-Vâlcea.

Ziua IX-a 25 Aug. 1937. Dimineaţa ne deşteptarăm unul câte unul. Care cum se scula, se văita că'nţepenise. Ne întindem, oasele pocnesc pela încheeturi. Ne refacem. Costică dormea dus. Cum sta aşa întins pe masă, părea că-i pe catafalc. Dacă nu ar fi răsuflat, jurai că-i mort. Le fac semn la ceilalţi şi încep să strig:

— Sculaţi fraţilor, c'a murit Costică !

— A murit ?, săracul ! făcu corul celorlalţi.

Costică deschise ochii, căscă, se'ntinse de era să cadă de pe masă şi ridicându-se în picioare, întreabă calm :

— Cine-a murit Tibi ?

— Tu, cine vrei să moară !

— Da, de ce ? întrebă Costică, cu gândul aiurea.

— Păi n'ai mâncat tu puiul ăla stricat.

— Uite dom'le că uitaşi să mor, făcu Costică, foarte serios. Zău, îmi pare rău conaşule, da las'că mor .... mâine !

Mâncarăm ceva, aranjem căruţa şi am plecat. Incepuse să bure de ploaie. Ne puserăm toate impermeabilele şi Sonia mai deschise şi umbrela. Când să trecem pe lângă drumul care duce la Godeni, Lizica avu ideea de a merge să vizităm mina de cărbuni. Ploaia mai stase, iar noi găsirăm ideea foarte bună.

Căruţa mergea greu, drumul era desfundat, iar caii deabea ne mai puteau duce. Am ajuns în fine la birourile exploatării. Costică se duse să sondeze terenul. Nu fu chip să obţină permisiunea. Mă chiamă şi îmi spuse că trebui să vorbesc la birou. Am luat contact cu un domn funcţionar şi ni se permite să pătrundem în mină, cu un însoţitor.

La vreo cincizeci de paşi în faţa noastră, o intrare destul de mare, patrată, din care ieşiau afară două şine de vagonet, ne arăta întrarea în mină. Deasupra un biet deluleţ, de n'ai fi zis că sunt cărbuni, pentru nimic în lume.

Pătrundem înăuntru. Trebuia să mergem aplecaţi, pentru a nu ne izbi cu capul de stâlpii susţinători. Incepu să ne doară mijlocul. Pe jos apa şi cu praful de cărbuni, făcuse un alunecuşi periculos. Laturile şi partea de deasupra erau susţinute cu stâlpi groşi de stejar, pentru a nu se surpa, puşi unul lângă altul, ca un pod. Am mers, luminaţi numai cu un felinar al conducătorului. Am ajuns la macaraua de tras vagonetele afară din galeriile cari scoborau în adâncime. Noi venisem până acum, pe galeria dreaptă. Am stat mult de vorbă cu conducătorul maşinei de tras (adică macaraua) şi cu călăuza noastră. Nu începuse lucrul după masă. Era pauză. Am aflat că-i societatea cooperativă şi că merge destul de bine. Au ingineri buni şi preşedinte destoinic. Căldura devenise apăsătoare. Ni se părea că suntem în fundul pământului.

Pe lângă noi trec minieri, cu felinarele în mână, negrii de fum şi traşi la faţă. In fundul minei lucrează desbrăcaţi până la brâu. E prea cald acolo. Şi nu sunt prea strălucit plătiţi faţă de alţi muncitori, ţinând seamă de greutatea şi condiţiile în cari lucrează. Voiam să coborîm în galeriile ce se adâncesc. Am fost sfătuiţi să nu mergem. Când vom ieşi afară, nu ne vom mai cunoaşte de negri ce vom fi. Deodată se aude o sonerie, se dă drumul la curent, începe munca în mină. Macaraua porneşte cu un sunet asurzitor, cu sgomot de roţi dinţate, cablul de sârmă se mişcă, se suceşte pe roata cea mare a maşinei, iar după vreo cinci minute, apare un vagon urmat de doi oameni, îl întoarce lângă noi, şi îl îndreaptă spre ieşire. Cei doi minieri îl urmăresc. Sunt asudaţi şi cu feţele pline de praf de cărbune, parcă sunt hornari. Numai acuma ne dăm seama cât este de grea munca de minier. Tuberculoza îşi are aici terenul iar minierii ajung repede să-şi scuipe plămânii înnegriţi de cărbune. Aşa-i viaţa. Grea şi nu întotdeauna rozâ. Imi vin în minte versurile, nu ştiu cărui poet, cari se potrivesc admirabil aici :

Gură de om, gură de câine
Cere pâine!

Lupta pentru existenţă este aceiaşi, dar munca diferă. Totuşi munca minierilor mi se pare extraordinară. Şi ce uşor îşi câştigă alţii existenţa în ţara asra românească, în ţara tuturor bogăţilor, în ţara sperţului, bacşişul şi proptelelor.

Am ieşit afară, mai trişti şi mai miloşi. Am salutat politicos minierii de afară, am mulţumit funcţionarului care ne-a înlesnit vizitarea şi am plecat parcă mai umanizaţi.

(va urma) ***Victor Tudoran.***

A apărut

VASILE BĂNCILĂ

Lucian Blaga, energie românească.

Colecţia: „Gând Românesc"
Cluj. 1938. Preţul Lei 90.-

Va apare:

THEODOR MARTAS

1. Confucius, Buda, Mahomed.
2. Viaţa amoroasă şi genială a lui d'Annunzio.

Editura „CUGETAREA" Bucureşti.

CRONICA LITERARĂ

„Mesianism Ardelean" de Gh. Vrabie, *Extras din volumul Bârladul Cultural. Bucureşti 1937, Preţul Lei 40.*— Munca închinată descrierii vieţii altor merituoşi înaintaşi, trebuie preţuită în mod deosebit. E greu să urmăreşti — cu ani în urmă — firul vieţii şi al realizărilor persoanei a cărei viaţa ţi-ai pus în gând să o redai sau să o tratezi. Tocmai de aceea avem aşa de puţini scriitori, cari îşi pot permite să desbată asemenea probleme. Unul dintre aceşti puţini mânuitori de condei, este şi profesorul *Gh. Vrabie*, care pătrunzând tâlcul vieţii celor patru ardeleni stabiliţi în Bârlad, a reuşit să ne dea o complectă icoană biografică a lor.

Vorbind despre epoca lui *Gheorghe Lazăr*, şi aceea care i-a urmat, autorul o caracterizează prin numirea de epoca *„mesianismului ardelean"*. Iată cum descrie de clar această epocă: *„Gh. Lazăr n'a fost un fenomen unic, ci el a fost multiplicat la infinit de-a-lungul secl. al XIX-lea. Prin puterea de muncă pusă în slujba neamului, prin lupta şi jertfelnicia continuă, a reuşit să creeze pe omul-erou al timpului său, pe omul reprezentativ. In fiecare colţ de ţară a existat un Gh. Lazăr, pus în aceleaşi situaţii; cu drumuri spionoase, cu urcuşuri şi scoborîşuri sângerânde"*.

După aceea autorul tratează despre 4 dascăli ardeleni necunoscuţi: *Ion Popescu, Ştefan Neagoe, Salomon Haliţă, şi Stroe Belloescu,* arătând în amănunt viaţa acestora, cât şi opera realizată pe tărâmul social şi cultural al Bârladului. Broşura lui *Gh. Vrabie*, prezintă un interes deosebit pentru noi Săcelenii, deoarece tratează şi despre profesorul Stroe Belloescu, după părinţi tot Săcelean de-al nostru (părinţii se numeau Stroe şi Stana Beloiu), care biografie ne vom permite în curând a o publica şi în paginile revistei noastre.

Nu putem încheia, fără a reda în mic o parte din biografia acestuia, după cum o arată autorul.

„Din nimic, orfanul mocanului Beloiu din Săcelele Transilvaniei, *din leafa lui de dascăl, a ridicat două biserici, una în satul Grivita şi alta în Palerma din apropierea Bârladului; o şcoală şi o statue lui Vodă-Cuza tot în satul Grivita; o Casă Naţională în oraşul în care transformase catedra în amvon. Apoi câte ajutorări date elevilor săraci şi câte sume au fost trimise în Ardeal pentrucă, spune el „Acolo-i nevoie şi de-un leu"!.*

Recomandăm această broşură tuturor intelectualilor, dar mai ales tineretului, care poate găsi pildă frumoasă, în activitatea celor 4 dascăli ardeleni, iar autorul merită a fi sprijinit, deoarece a contribuit, pe lângă intelectual şi material, pentruca această broşură să vadă lumina tiparului, fără sprijinul oficialităţii.

Vlad Şeitan.

Eu şi revista „Decalogul". De obiceiu nu mă supăr când apar în reviste note cari se referă la publicaţia noastră sau la activitatea mea, chiar dacă aceste însemnări nu sunt obiective. Ca să răspundem tuturor, ar însemna să nu ne-ajungă toată revista. Totuşi nu putem să lăsăm fără răspuns unele notiţe, mai ales când sunt făcute din *răutate* sau poate din lipsă de *informaţie.*

Astfel în revista *„Decalogul"* Anul III. Nr: 7 din Iulie 1938, am găsit anunţat la rubrica „Zig-Zac", între cărţile apărute şi volumul *„Rod peste mâine" de Victor Tudoran.* Cum mă obişnuisem ca în „Decalogul" să găsesc numai lucruri serioase, nu am reacţionat, zicând că va fi numai o simplă scăpare din vedere, *deoarece nu am avut de gând să scot şi nu am tipărit niciodată un volum cu titlul de mai sus.* In numărul următor al aceleiaşi reviste, în loc să găsesc o rectificare, citesc, spre uimirea mea, următoarea notiţă:

„Pod peste mâine" se intitulează volumul de versuri apărut în editura Lanuri şi semnat de d. Victor Tudoran. Cuprinde, printre multe lucruri minore şi foarte puţine versuri bune". Scurt şi clar. Simplu ca bună dimineaţa. Acum volumul *Rod peste mâine* din primul număr, s'a transformat în *Pod peste mâine* în numărul celălalt al revistei „Decalogul". Cum această revistă s'a întrecut cu gluma, criticându-mă fără să fiu măcar autor de volum, o informez că autorul volumului care a apărut la *Lanuri* este dl. *George Tudoran*, iar nu subsemnatul.

Cronicarului ?! care a dat notiţa răutăcioasă la ziar, îi răspund astfel :

Criticului meu !

Voind să mă ataci pe..... pod
Ca să culegi poate, vreun..... rod
Nu te-am bătut să te..... desnod!
Fiindcă te-am găsit..... nerod!?!

Victor Tudoran.

Avantagii pentru cititori !

Administraţia noastră a convenit cu *Institutul românesc de documentare „TOT"* din Capitală, să acorde cititorilor noştri o serie de avantagii. Astfel orice cititor care va anexa mărci pentru răspuns, se poate adresa institutului cerându-i orice lămuriri cu privire la orice problemă. Institutul documentează pe cetăţeni, asupra oricărei chestiuni, procurându-le informaţii precise şi dându-le îndrumările necesare în orice domeniu, ca de exemplu : chestiuni şcolare, concursuri, examene, licitaţii, dispoziţii, informaţii profesionale, regulamente, legi, sursa de procurare sau de desfacere a oricărui produs, carierele deschise copiilor noştri în ţară sau străinătate, cărţile apărute, date statistice, ştiinţifice, technice, jurisprudenţe, sfaturi comerciale sau de orice natură, cu un cuvânt asupra oricărei chestiuni. Evident, serviciul nu este gratuit, dar institutul acordă o reducere, dela caz la caz, celori cari se referă la publicaţia noastră. Adresa *Institutului românesc de documentare „TOT"* este : *Bucureşti I. str. Sf. Constantin 24, telefon 31615.*

Un concert trist. Luni 5 Sept. a. c. în sala restaurantului Gh. Median din Satulung, profesorul *Alexandru Svetlinsky* şi *Baronul Victor Bode Vladimiroff*, au dat un concert de balalaică, ţiteră, harpă şi solo-voce. Au executat *Clopotele de seară, Ochi negri, Cântec căzăcesc de pe Don, Arii populare etc.* Nu intră în dreptul nostru a face o cronică muzicală amănunţită, deoarece nu posedăm atâta muzică. Vom vorbi doar de interpretare. Profesorul *Al. Svetlinsky*, — care pe vremuri a cântat în faţa Ţarului Rusiei Nicolae al II-lea — e un talent, judecând după minunata compoziţie *„Glasul Clopotelor la înviere"* şi artist deosebit în mânuirea ţiterei, la care cânta acompaniindu-se singur. Se vedea că într'adevăr a fost cândva profesor la Academia de Muzică din Moscova. Baronul *Victor Bode Vladimiroff*, a reuşit prin acele minunate, simple şi expresive explicaţii, să ne facă a pricepe valoarea adevărată a cântecului, care executându-l îl însoţea de gesturi bine puse la punct. Astfel ne-a făcut o imagine vie a Cafenelei-Cabaret *„Iar"* din Moscova, acel local unde cântau corurile de ţigănci tinere, în acorduri de balalaici, unde venea toată elita Rusiei Albe de odinioară, unde se bea şampanie, se dansa şi mai mult decât toate, se iubea cu foc, unde troica te-aştepta la scară, pentru a te răcori în necunoscutul zărilor şi al zăpezeii. Toate acestea spuse cu nişte ochii marii şi foarte expresivi, după care a cântat acel neuitat *„Cântec ţigănesc"*, făurit tocmai în cinstea acestui vestit local de noapte „Iar", îţi picura încet dar sigur, în suflet, potop de revoltă, contra stărilor sociale actuale din Rusia de azi.

Pe lângă momentele plăcute ce ne-au procurat, ei ne-au rămas în amintire neşterşi, tocmai prin faptul că au reuşit să ne facă a simţi ce înseamnă a fi avut odată o ţară şi a rămâne fără ea.

Deaceea trebuie să ne iubim mai puternic ţara, pentru a şti să ne-o apărăm mai bine.

v. f.

••••• CRONICA SĂCELEANĂ •••••

Asociaţia Săceleana.

In seara zilei de 14 August a. c. *Asociaţia de cultură şi sport „Săceleana"*, a organizat un festival artistic, care ne-a inspirat câteva meditaţii, ce ne permitem a le expune.

Nu o să facem o critică a serbării; nici măcar o dare de seamă a ei. Nu ne interesează măsura în care a reuşit serbarea, sau în care a desiluzionat publicul. Toate acestea fac obiectul unei cronici tratată în altă parte a revistei. Ne interesează motivele care au adus societatea în situaţia de a nu mai putea face nimic bun, nimic valabil.

O societate ca să poată trăi are nevoe de un ideal, care este însăşi sufletul ei; însăşi raţiunea ei de a fi. Idealul pentru o societate este cuptorul în care se topesc toate ambiţiile persoanele, toate vanităţile, — cari fac de cele mai multe ori dintr'o societate, o gaşcă; — este tendinţa spre mai bine, spre sublim; este punctul inaccesibil din vârful piramidii frumosului, la care nu se poate ajunge decât cu gândul. Idealul este un punct matematic. Se poate defini, însă nu există. Deaceea un ideal nu se atinge niciodată. Se ating scopuri pe drumul către acest ideal. Dar tocmai tendinţa aceasta de a atinge ceva ce nu există decât în domeniul fanteziei, formează trăinicia unei societăţi. Şi când o organizaţie are numai un scop uşor accesibil în locul unui ideal, viaţa ei durează atâta timp cât durează scopul. In momentul în care şi l-a ajuns, moare ca efemeridele ce şi-au făcut datoria.

Ăsta este credem, cazul, *Asociaţiei „Săceleana"*. Ii lipseşte actualmente sufletul.

Infiinţată acum vreo 9 ani, de un grup de tineri entuziaşti, din îndemnul unui ideal ce se cerea urmărit, a progresat până în momentul în care cei ce o constituiseră s'au împărţit, chemaţi fiind de nevoile vieţii în diferitele părţi ale ţării. Au trebuit deci să cedeze conducerea urmaşilor. Şi tocmai aici stă cheea întregii probleme. Ei nu aveau urmaşi, pentrucă nu şi-i creeaseră sau n'au putut să şi-i creeze. N'au ştiut, sau n'au putut, să facă din societate, o şcoală, în care să însufleţească pentru acelaşi ideal, pe cei ce aveau să-i urmeze mai târziu. Din felul nesigur în care mă exprim, rezultă că vina se suportă, cel mult în mod egal, de către vechii conducători şi cei ce i-au urmat. Cei dintâi sunt vinovaţi, că nu s'au interesat pe ce mâini lasă societaea, cei din urmă, că nu şi-au dat seama de răspunderea implicită funcţiunilor ce ocupau. Criteriul alegerii comitetului de conducere, ar fi trebuit să fie putinţa de a imprima un ideal societăţii, atunci când el nu se găsea imprimat, sau cel puţin nu se lăsa văzut de toţi şi nu ambiţiile personale, cum a fost cazul.

Trebuia să se ştie că idealul unei societăţi nu se ia în primire, din registre, odată cu averea ei materială ce se găseşte, trebue să se găsească, în sufletul fiecăruia dintre membrii. Atunci când vreunuia îi lipseşte, el este, ceace este printre albine, trântorul. *Şi printre noii şi numeroşii conducători, se găseau foarte puţine albine.....*

Deaceea în momentul în care se preda conducerea vechii „Săcelene" noilor conducători, societatea trăgea să moară, spiritualiceşte, înainte de a ajunge la maturitate.

Cu averea materială a organizaţiei, fără însă şi cea spirituală pe care n'au fost în stare s'o ia şi n'au putut nici măcar să şi-o câştige ulterior, noui conducători au încercat şi încearcă şi astăzi să iasă din încurcătură. Nu reuşesc însă, decât să-şi încadreze întreaga activitate într'un cerc vitios, enervant şi pentru ei şi pentru cei ce o privesc: *„Dau serbări pentru a strânge bani şi strâng bani pentru a da alte serbări".*

Din această stare bolnăvicioasă, credem, că nu se poate ieşi decât într'un singur fel. Principalii vinovaţi, adică cei ce n'au fost în stare până acum să găsească o raţiune societăţii şi pe cari nu i mai credem în tare să o găsească deaici încolo, să facă loc altora ce vor şti, muncind desinteresat, să creeze o tradiţie, rădăcini ce se vor adânci cu timpul, spre a-i asigura tot mai viguros, viabilitatea.

Retragerea la timp este o artă. Cei vizaţi ar fi bine să şi-o însuşiască.

Mitică Peteu.

Semne bune.

Săceleanul nostru a fost un bun element în toate ramurile de activitate în care a pătruns. In general l-am găsit printre conducători, sau printre cei mai buni. Dar mai mult ca în oricare altă direcţie, mocanul nostru se pricepea la comerţ. Aici putea să facă tot ce credea că poate ridica prăvălia sau magazinul său. După războiu, a început în Săcelele noastre *„moda şcoalei".* Toţi îşi dădeau băeţii numai la şcoală, să se facă *„dragul mami" domn.* Câtă crudă ironie! *Domn,* cu câte 1800.— lei pe lună, prin birouri întunecoase, după câte 10—12 ani de şcoală, — în care timp au cheltuit părinţii zeci şi sute de mii cu el, — pentru ca apoi peste puţin timp să-şi mănânce sănătatea şi să dea ortul popii. In loc de meserie sau negoţ, l-a făcut *domn,* ca să l trimită mai curând pe lumea ceilaltă, sau să moară pensionar. Ni se va spune că acum nouă ne convine să facem pe sfătoşii, pentru că unii din noi suntem domni! De ce nu am mers şi noi la comerţ sau meserie? Apoi dacă suntem *domni,* vom căuta să arătăm

în curând, că vom şti să fim tot aşa de buni şi negustori, pentru că nu-i ruşine să fi comerciant, chiar dacă ai şcoală destulă. Dacă o vrea Dumnezeu, vom dovedi şi aceasta. Până atunci însemnăm aici, numele a patru Săceleni tineri, cari au deschis două magazine, în două oraşe unde elementul săcelean a fost bine reprezentat în trecut. Primii: *Aurel Barbu şi Ion Căciulă,* au pus bazele unui magazin de fierărie în Braşov, chiar în piaţa Libertăţii Nr: 17, lângă Cartea Românească, având în depozit toate articolele din această branşe cu preţurile cele mai ieftine. Cum îi bănuim tineri şi dornici de muncă, nu putem decât să le spunem *„într'un ceas bun".*

Ceilalţi doi sunt la Buzău, unde au înfiinţat un magazin de manufactură, pânzărie şi bumbace, cu numele, *La „Moara de Aur",* în Str. Cuza-Vodă Nr: 71. Cei doi tineri, foşti elevi ai magazinului Nicolae Bunescu Buzău, sunt: *Alexe Barbu şi Ion Codreanu.* Din suflet le dorim şi acestora să facă ispravă, pentru a duce mai departe renumele mocanilor de negustori destoinici.

Vom însemna şi pe viitor asemenea fapte, care nouă ca şi tuturor românilor nu ne pot procura decât numai momente de curată bucurie.

Victor Ion Critu.

Curier săcelean.

■ Dl. *Dr. Mircea Suciu Sibianu,* tot un fiu al Săcelelor noastre, a vorbit Sâmbătă 13 Aug. 1938 la Universitatea Populară N. Iorga din Vălenii de Munte despre *„Cum ar trebui să ne trăim viaţa".* Tot dsa. colaborează zilnic în cotidianul *Ardealul"* din Braşov, cu interesante articole la rubrica: *„Din viaţă pentru viaţă".* Este o muncă grea şi deaceea o subliniem.

■ Dl. *C. Comaniciu,* a fost numit secretarul plăşii Săcele.

■ *Gimnaziul industrial* de fete extrabugetar dela Satulung, a fost mutat cu data de 1 Septemvrie 1938 la Tg-Săcuiesc, în localul şcoalei normale desfiinţată.

■ Începând cu data de 25 Iulie 1938, după noua repartizare plasa *Săcele,* a revenit la vechea formă—istorică de altfel—adică cele şapte comune săcelene şi anume: *Baciu, Cernatu, Purcăreni, Satulung, Tărlungeni, Turcheş* şi *Zizin.* Titular a fost numit dl. *Alexandru Vasilescu* căp. în. r., iar reşedinţa plăşii a fost fixată în oraşul Braşov.

■ Dl. *Aurel Jantea* căp. în rez. a fost numit primar al comunei Turcheş în locul dlui. căp. *Rădulescu Ioan,* demisionat.

■ Dl. *Ioan Filoti* se numeşte primar al comunei Purcăreni pe ziua de 5 Aug. 1938, în locul dlui. *Stan A. Botea,* demisionat.

■ Dl. *Gh. Catona,* a fost numit notar la Feldioara pe data de 15 August 1938.

■ In locul *Gimnaziului de băeţi* din Satulung s'a aprobat înfiinţarea unui gimnaziu comercial de băeţi, ca extrabugetar. Pe anul şcolar 1938-39 Gimnaziul comercial va funcţiona numai cu cl. I.

CRONICA MĂRUNTĂ

Din lună în lună. Vom relua firul întrerupt din cronica trecută, ocupându-ne — aşa după cum am promis — despre realizările edilitare din ultima vreme dela Satulung.

In primăvara acestui an, s'au amenajat în faţa primăriei şi a Casei de Citire „Biserica Nouă", două frumoase grădiniţe cu flori, cari au fost foarte bine întreţinute în tot timpul verii, dând astfel un aspect plăcut, peisajului — oarecum monoton — depe şoseaua principală. In mijlocul grădiniţei din faţa Casei de Citire a fost ridicată, din iniţiativa preotului *Gheorghie Şerbu*, o troiţă în amintirea distinsului fiu al Săcelelor, *Episcopul Nicolae Popea*, care a fost inaugurată la 21 August a. c. Cum despre această solemnitate cititorii vor găsi o dare de seamă în altă parte a revistei, noi nu vom mai stărui aici.

In faţa bisericii „Sfi. Adormiri" (Biserica Nouă), s'a construit un trotuar de piatră, de foarte mare utilitate publică, deoarece, trecerea prin acest loc în zilele ploioase, era foarte anevoioasă.

Parcul comunal *„Preotul Victor Popea"*, care după cum am arătat în unul din numerile trecute, fusese lăsat multă vreme în „plata Domnului", s'a bucurat şi el însfârşit de atenţia primăriei. Astfel s'a amenajat aleea principală, prin punere de pietriş, cum şi alte câteva alei secundare. Fiindcă veni vorba despre alei, vom aminti şi despre construirea aleei ce face legătură între *poiana Nicoleanu şi poiana Găvruş (Pietrele Ţiganilor)*.

In fine, în rândul realizărilor se situează şi repararea şoselei, care dealtfel, va mai trebui încă mult şi bine reperată, până ce primăria nu „îşi va lua inima în dinţi", *să o paveze*.

Iată, în scurte cuvinte, progresele edilitare făcute la Satulung, în vara acestui an, sub destoinica şi priceputa conducere a dlor. *locot. rez. Nicolae Boicea*, primar şi *Traian Butu*, notar. Realizări mici în aparenţă, dar cari prezintă totuşi însemnătatea lor aparte şi cari sperăm că vor servi edililor noştri, ca imbold pentru alte noui înfăptuiri, ce se cer împlinite cât mai curând.

In adevăr, multe, chiar foarte multe îmbunătăţiri vor mai trebui aduse Satulungului, pentru a face din el o staţiune climaterică în adevăratul înţeles al cuvântului, o aşezare demnă de titlu de *„cea mai de frunte comună a Săcelelor"*.

In primul rând, trebuie să se dea mai multă atenţie parcului comunal. Credem necesară construirea în interiorul acestui parc, a unui pavilion pentru muzică şi pentru un bufet sau restaurant, care ar urma să fie exploatat, fie direct de către primărie, sau — mult mai nimerit — să fie arendat unui particular. Prin deschiderea unui asemenea restaurant, s'ar veni în primul rând în ajutorul populaţiei româneşti din partea de sus a Satulungului, dându-i-se astfel posibilitatea să închirieze camere în timpul sezonului de vară, vizitatorilor, cari în prezent, tocmai din lipsa unui restaurant bun, nu vin decât în număr relativ mic, în această parte a Săcelelor. Se impune apoi introducerea luminei electrice, lucrare ce nu ar fi prea costisitoare, dat fiind faptul că, reţeaua electrică este foarte apropiată. Amatorii de idile nocturne şi visătorii sub clar de lună, nu vor avea de ce să se supere; parcul fiind spaţios, nu va fi desigur, iluminat în întregime, rămânând astfel destule colţuri *„pitoreşti"*, unde se vor putea îmbăta de farmecul natural al nopţilor de vară. In fine se cer realizate diferitele îmbunătăţiri de mai puţină importanţă, ca sădiri de flori şi arbuşti, mărirea numărului băncilor, împrăştiere de pietriş pe aleele secundare, etc.

Desigur că îmbunătăţirile ce trebuesc aduse Satulungului nu se mărginesc la parcul comunal. Ele au fost expuse în

repetate rânduri în paginile revistei noastre şi credem că va mai fi nevoie să revenim. De astă dată vom sublinia numai necesitatea amenajării de alei şi poteci prin pădurea de brad de pe *„Mal"*, lucrare ce ar complecta pe cea începută prin construirea aleei dintre poienele Nicoleanu şi Găvruş. Drumurile cari duce pe „Mal" trebuesc făcute deasemeni practicabile. Este mai ales cazul „Ulicioarei lui Neica Din", care va trebui să fie bine pietruită, sau dacă nu, să se creeze o nouă stradă de legătură cu *„Malul Mic"*, care ar urma să pornească din Uliţa Mică adică strada General Dragalina.

Multe-ar fi de spus în această direcţie, dar le vom mai lăsa şi pentru altădată, fiindcă acum mai avem şi alte chestiuni despre cari trebue să amintim câte ceva. Uite de-o pildă trebue să menţionăm construirea de trotuare în Cernatu, dealungul şoselei, „Regele Ferdinand I".

Turcheşul, spre a nu se lăsa mai pre jos, a făcut ce-a făcut şi a terminat baia comunală, care va fi inaugurată în curând. Semne bune!

Şi-acum două vorbe şi-un cuvânt despre *excursia* organizată în vara acestui an de revista noastră, la care au participat: dna. *Eliza Popea* şi dnii. *Tibi Maior, Victor Tudoran,* şi *subsemnatul.* Am parcurs distanţa: Braşov—Lunca Bradului (Jud. Mureş), cu trenul, iar de aci pe jos am trecut peste munţii Călimanului cu vârfurile: Pietrosul (2102 m.) Negoiul, Zunzetul, Bistricioara, coborînd pe valea Dornei până la Dornişoara, de unde am mers cu trenul până la Vatra Dornei. Aici am făcut un popas de o zi şi jumătate, datorită timpului nefavorabil, dar mai ales datorită faptului că ne venea foarte greu să ne despărţim de această minunată aşezare bucovineană. Dela Vatra Dornei ne-am continuat drumul pe jos peste munţii: Bârnărel, Giumalău, (1857 m.) şi Rarău (1653 m.) cu „Pietrele Doamnei", unde se află o frumoasă casă de adăpost a T.C.R., Secţia Bucovina. De aci coborînd pe versantul dinspre Moldova, am trecut pe la Schitul Rarău, veche ctitorie a lui Petru Rareş, continuând apoi drumul pe valea Chirilului, până la vărsarea în Bistriţa. Drumul dealungul Bistriţei până la Broşteni l-am străbătut parte pe jos, parte cu o căruţă, regretând la tot pasul că nu am putut merge pe plute, cari nu se încumetau a circula, din cauza apelor umflate de ploile din ultimele zile. Teama plutaşilor ne-am explicat-o numai la trecerea prin dreptul „Toancelor" unde — deşi ploua — ne-am oprit totuşi să admirăm lupta îndârjită dintre undele spumegânde de mânie şi stâncile eşite în calea lor, cari priveau parcă nepăsătoare la frământarea valurilor. Dela Broşteni ne-am continuat drumul dealungul Bistriţei cu un autobuz până la Răpciuni, localitate situată la poalele Ceahlăului. Am urcat apoi pe Ceahlău (1904 m) pe la Mânăstirea Durău, Casa Măcărăscu, până la Cabana „Dochia", iar de aici am coborît pe valea Bistrei şi apoi pe Valea Jidanului, până la Bicazul Ardelean, de unde ne-am îndreptat spre Cheile Bicazului, — Lacul Roşu (Lacul Ucigaşului) — Gheorgheni. Dela Gheorgheni am mers cu trenul până la Topliţa, iar de aici cu un autobuz până la Borsec. La întoarcerea în Topliţa, am vizitat mânăstirea întemeiată aici, de *I.P.S.S. Patriarhul Miron Cristea,* pe locul unde se află şi astăzi casa părintească. Spre surprinderea şi bucuria noastră, am aflat aici că, starețul mânăstirii, părintele ieromonach *Gavrilă Panţu,* care ne-a făcut o primire foarte călduroasă, este săcelean de-al nostru, fiind originar din Turcheş. Din Topliţa ne-am întors apoi cu trenul până la Braşov.

Excursia aceasta, care ar putea fi intitulată pe drept cuvânt *„Din Ardeal prin Bucovina în Moldova"*, a durat 11 zile (dela 1-11 August a. c.) Credem că este de prisos să mai relevăm felul minunat cum ne-am petrecut timpul

în această excursie, cu toate că după cum am mai spus, ne-a mai şi plouat şi încă uneori chiar *binişor.* Priveliştile minunate întâlnite la fiecare pas, te recompensează din belşug pentru neplăcerile unui urcuş anevoios, iar un răsărit de soare peste crestele golaşe ale munţilor, te face să uiţi că în timpul nopţii n'ai dormit prea bine, jos pe pământ, în stâna plină de mai mult fum decât căldură.

Iată dece nu am regretat prea mult, că din cauza acestei excursii nu am putut fi la *„Sintilie"*, care fiind amânată, în urma doliului ce a cuprins întregul neam românesc prin pierderea Reginei lui mult iubită, — a fost organizată la 7 August a. c. de către Asociaţia sportivă *„Isvorul"*, pe terenul propriu din Satulung. Dealtfel, după cele ce ni s'au spus, nici nu am fi avut ce regreta. A fost se pare, această *„Sintilie"* — dacă se poate numi astfel, o petrecere la care, lucru ne mai auzit, până şi organizatorii au venit îmbrăcaţi în haine *„nemţeşti"*— cea mai slabă din câte s'au organizat vreodată la Satulung. Sperăm însă ca *„Sintilia"* din anul viitor, pe care ne propunem a o organiza noi, să fie cel puţin la înălţimea celor din anii trecuţi.

Asociaţia *„Isvorul"*, nu a fost singura care a organizat o serbare slabă în vara aceasta. Festivalul artistic urmat de dans, aranjat în seara zilei de 13 August a. c de către Asociaţia *„Săceleana"*, în saloanele restaurantului „Soare" din Satulung, a fost — sub raportul „artistic" — aproape tot atât de reuşit ca şi *„Sintilia"* Isvorului. Comedia dlor. I. Muşatescu şi S. Alexandrescu *„Sinaia la domiciliu"*, interpretată de drele: *Elisabeta Conduleţ, Tiţa Roşculeţ, Carmen Dimulescu, Jenx Pâtea, Emilia Berteanu,* şi dnii: *ing. Radu Bratosin, Florin Pană, Anghel Conduleţ, Matei Roşculeţ* şi *Ion V. Tocitu,* a fost slab pregătită, dând astfel impresia că la această societate nu se mai lucrează cu râvna de odinioară, când aceiaşi oameni, reuşeau să realizeze lucruri demne de toată lauda. Dintre interpreţi s'a remarcat numai dl. ing. *Radu Bratosin.*

Serbarea câmpenească aranjată de *„Săceleana"*, a doua zi, în poiana *Nicoleanu,* ne-a întărit convingerea că membrii societăţii sunt complect desinteresaţi de activitatea ei şi mai ales ignorează în totul înalta ei misiune. Ca să fim sinceri, părerea noastră este că societatea este lipsită în prezent de un conducător, conştient de rolul său şi al societăţii ce conduce.

Mult mai reuşită, am putea spune chiar foarte reuşită, a fost serbarea urmată de dans ce a avut loc în sala festivă a Gimnaziului de băeţi, în seara zilei de 20 August a. c. sub patronajul dlui. *Colonel D. P. Tocineanu,* prefectul judeţului. Această serbare a fost organizată de tinerii premilitari din Centrul de muncă de folos obştesc din Satulung. S'a reprezentat sketchul muzical *„Radio pe orice undă"*, programul fiind complectat cu recitări, coruri, muzică, etc., toate executate de către premilitari. A cântat Jazzul Reg. 89 Inf.

Un bal destul de bine reuşit a fost aranjat şi în seara zilei de 3 Septemvrie a.c. de către asociaţia Sportivă *„Isvorul"*, în saloanele dlui. Gheorghe Median din Satulung.

Prin trecerea în revistă a acestor ultime evenimente artistice, materialul destinat peniru cronica de faţă, este terminat. Vom încheia aducând o veste bună cititorilor noştri. Din informaţiile ce avem reese că de curând *Cooperativa „Industria Săceleană" din Satulung,* a întocmit planurile pentru construcţia localului de fabrică, cari au fost înaintate spre aprobare Ministerului Economiei Naţionale. Lucrările vor începe probabil chiar în toamna acestui an, pe locul cedat în acest scop, de către primăria comunei Cernatu. Să fie într'un ceas bun!.

Cu noroc şi voe bună!

Ion Păltănea.

Săceleni, faceţi din timp reclama în numărul nostru festiv, care va fi un adevărat şi interesant.

ALMANAH.

Piticii şi paludismul.

In Congo Belgian şi în special în vecinătatea Mombassei, către frontiera orientală a pădurii ecuatorială, se mai găsesc încă pitici. Aceşti indigeni cari se disting prin talia lor mică şi prin pielea lor albă, sunt adevăraţii locuitori ai pădurilor, trăind în micile lor colibe de pe urma vânatului pe care îl schimbă cu produse ale solului: banane, porumb, etc.

Pigmeii au început să se familiarizeze cu europenii, graţie noilor drumuri pentru automobile construite în interiorul ţării, aşa că azi nu mai este necesar să pătrunzi în mijlocul pădurilor virgine, spre a vedea pitici Poţi să-i contempli dela distanţă, dar numai cu greutate te poţi apropia de ei. Medicii cari vor să studieze efectele paludismului asupra piticilor, (studiu ce reclamă scoaterea unei picături de sânge dela fiecare membru al tribului în vederea examenului microscopic) trebue să recurgă la tot felul de şiretenii.

Ei reuşesc în cele din urmă graţie ţigărilor şi a sării Astfel s'a stabilit faptul foarte curios, că paludismul e mai rar la pitici ca la ceilalţi indigeni, trăind în condiţii identice. Această diferenţă e şi mai evidentă la copii.

Cercetările acestea atrag din nou atenţia asupra paludismului care nu face ravagii numai în Cogo Belgian, ci în toată Africa, recrutând victime în mai toate ţările tropicale şi ruinând complect vieaţa economică a acestor regiuni.

Adeseori se ivesc adevărate epidemii, ca cea recentă din Ceylan.

Pretutindeni se luptă contra malariei. *Chinina* joacă un rol capital ca agent terapeutic şi ca mijloc preventiv.

Tratamentul rapid cu chinină este recomandat pe o scară întinsă de *Comisia de paludism a Ligii Naţiunilor.* Această cură durează azi numai câteva zile (5—7) în timp ce odinioară ea trebuia să dureze mai multe luni. Dozele preconizate nu sunt decât de 1—1, 2 grame pe zi Guvernul grec şi cel al Indiilor Olandeze recomandă acest tratament rapid cu chinină, pe care-l aplică de mai mulţi ani cu succes.

In ce priveşte profilaxia, Comisiunea recomandă o doză de 0,4 grame în tot timpul perioadei paludismului.

Echilibrul în natură.

Ziarele au relatat ca deunăzi, în America, un îmblânzitor de lei a fost omorât de un ţânţar. E surprinzător lucru la prima vedere, ca un om expus zilnic prin profesia sa să fie ucis de ghiarele unui leu, să-şi găsească moartea din pricina unui ţânţar.

Şi cu toate acestea nu e extraordinar lucru ca un om să moară de pe urma pişcăturei unui ţânţar. In Indiile Britanice, de exemplu, ţânţarii fac în fiecare an nenumerate victime şi printre acestea vreun milion sunt victime ale anofelului (ţânţarul purtător de paludism).

In genere ţânţarul joacă simplul rol de vehicul al bolilor. Astfel, în cazul special al paludismului, accesul febrei este provocat de microbul pe care ţânţarul l'a inoculat omului, pe când îi sugea sângele.

Din fericire dispunem azi de un produs extras din coaja de chinchină: chinina. Graţie ei avem posibilitatea să distrugem radical microbii.

Şi aci natura a restabilit echilibrul. Pe deoparte ne ameninţă cu paludismul şi aruncă asupra umanităţii o cantitate imensă de ţânţari şi microbi, iar pe de altă parte ne furnizează un medicament: *chinina*, care ne permite să salvăm un mare număr de vieţi omeneşti.

Ca profilaxie, *Comisiunea de paludism a Ligii Naţiunilor* recomandă o doză zilnică de 0,4 grame în tot timpul paludizmului, iar pentru tratament o doză zilnică de 1—1,2 grame de chinină, timp de 5—7 zile. Nu se fac cure suplimentare, ci se tratează recidivele în acelaşi chip.

Săceleni! păstrați revista la loc de cinste. Oricând o veți găsi, vă va aminti locuri scumpe vouă și părinților voștri.

— 25. IX. 1938. — 1500 ex. —

Abonații noștri: *)

au plătit între 1 Iunie 1938 și 31 Iulie 1938.

	Au achitat abonamentul pe anul:			
	1935	1936	1937	1938
Ioan Roșca, comerciant, Satulung 1/2 an 1938	—	50	100	50
Traian Șurariu, înv. dir. Tărlungeni 1/2 an	—	—	50	—
I. E. Balaban, inginer, Constanța	100	100	—	—
Silvia Inginer G. Măinescu, București	—	100	—	—
Radu Tocitu, moșier, Ferdinand I. Constanța	—	—	100	100
Ionel I. Șeitan, director, Oradia	—	—	100	100
Ion Corbescu, propr. Satulung	—	—	100	—
Ionel Munteanu, perceptor, Zizin	—	—	100	—
Nicolae N Sasu, agric. Com. Negrești Const.	—	—	—	100
Simion Moldoveanu, picher, Turcheș	—	—	—	100
Vasile Popescu, casier, Predeal	—	—	—	100
Paraschivița Dragoș, înv. Satulung	—	—	—	100
Ștefan Bănciță, restaurator, Covasna	—	—	—	100
Iordache Ciobanu, funcționar, Ploești	—	—	—	100
Ion Rusu Tibreanu, notar, Cernatu	—	—	—	100
Ionel Tuțuianu, inspector, Satulung	—	—	—	100
Eugen Zehan, inginer silvic. Satulung	—	—	—	100
Papp Endre, dr. avocat, Satulung	—	—	—	100
Ion Pană, comerciant, Brașov	—	—	—	100
Arpad Zoldy, cofetărie, Cernatu	—	—	—	100
Ioan Ovesea, comerciant, Brașov	—	—	—	100
I. Gh. Tiberiu, comerciant, Brașov	—	—	—	100
Stela Roman, funcționară, Cernatu	—	—	—	100
Ion Dobros, comerciant, Cernatu	—	—	—	100
Familia Corfariu, comerciant, Cernatu	—	—	—	100
Nicolae Boicea, primar, Satulung	—	—	—	100
Alexandru Ovesea, comerciant, București	—	—	—	100
Ioan Dumitrescu, funcționar, București	—	—	—	150
Iuliu Szàbo, restaurator, Satulung	—	—	—	200
Iosif Crăciunel, medic, Satulung	—	—	—	200
Au plătit prin C. E. C. Nr. 25.187				
Gheorghe Stețcu, comerciant, Constanța	—	—	—	200
Au plătit între 1—31 August 1938.				
Ioan I. Aldea, industriaș, Satulung	100	—	—	—
Gheorghe P. Sassu, com. Cobadin, Constanța	—	100	100	—

*) Abonații sunt trecuți în ordinea în care au plătit abonamentul. Le mulțumim și pe această cale. Sprijinul acordat ne arată încăodată necesitatea acțiunii noastre și ne face să străduim în viitor pe același drum al Săcelelor de mâine.

	1935	1936	1937	1938
Nicolae Burcuş, com. Buşteni	—	100	—	100
Perşoiu Ghiţă, com. Buşteni	—	100	—	100
Ion D. Gologan, com. Ploeşti	—	—	100	100
Nicolae Căliman, medic, Braşov	—	—	100	100
Al. Vasilescu, căpitan, în r. pretor. Braşov	—	—	100	100
Gheorghe Median, com. Satulung, Braşov	—	—	100	—
Nicolae Munteanu, prop. Buşteni	—	—	100	100
Mimy Buligă, funcţ. Sinaia	—	—	100	—
Ioan Zârnescu, propr. Baciu	—	—	100	—
Manea Bellu, propr. Sinaia	—	—	100	100
Ioan Tabacu, com. Comarnic	—	—	100	100
Nicolae Şerbănescu, indus. Câmpina 1/2 an	—	—	50	50
Ionel Ionescu, primar Câmpina	—	—	100	100
Fraţii Olariu, comercianţi, Ploeşti	—	—	—	100
Ştefan Bucurenciu, maior, Bucureşti	—	—	—	100
M. Bencze, com. Cernatu	—	—	—	100
Gogu Mosloc, restaurant, Braşov	—	—	—	100
Vasile Ghia, funcţionar, Cernatu, Braşov	—	—	—	100
Vasile Boghici, casier Baciu	—	—	—	100
Iuliu Antoni, industriaş, Satulung	—	—	—	100
Nicolae Pană, dir. Satulung	—	—	—	100
Ioan Mircan, comerciant, Braşov	—	—	—	100
Moise Popa, restaurator, Braşov	—	—	—	100
Ion Enache, funcţ. Buşteni	—	—	—	100
Gheorghe Feticu, com. Buşteni	—	—	—	100
Gheorghe Pria, funcţ. Buşteni	—	—	—	100
Dumitru Horjea, com. Câmpina	—	—	—	100
Petre I. Schiau, com. Ploeşti	—	—	—	100
Mihai Horjea, com. Câmpina	—	—	—	100
Teodor Dinescu, com. Câmpina	—	—	—	100
Vasile Filip, comerciant, Câmpina	—	—	—	100
Nicolae Grecu, com. Câmpina	—	—	—	100
Voicu Bulgărea, com. Câmpina	—	—	—	100
Ionel Munteanu, ing. chimist, Câmpina	—	—	—	100
Ştefan Herjenescu, librărie, Ploeşti	—	—	—	100
Bucur A. Stroe, com. Ploeşti	—	—	—	100
Bucur B. Stroe, com. Ploeşti	—	—	—	100
Costică Teodorescu, com. Ploeşti	—	—	—	100
Gheorghe Moţoi, com. Ploeşti	—	—	—	100
Maria Pâtea, propr. Cernatu	—	—	—	100
Gheorghe Ciobanu, funcţ. Satulung	—	—	—	100
Vasile Papuc, funcţ. Braşov	—	—	—	100
Nicolae Tămârjan, înv. Zizin	—	—	—	100
Elena Dumitrescu, propr. Cernatu	—	—	—	100
Marioara Lepedeanu, înv. dir. Baciu Braşov	—	—	—	100
Fraţii Oancea, Hotel, Buşteni	—	—	150	150
Aurel Cojocaru, medic, Turcheş	—	—	—	150
Maria Bunescu, propr. Turcheş, Braşov	—	—	—	150

	1935	1936	1937	1938
Ion Grecu, prim. secretar. Satu-Mare	—	—	200	200
Ştefan Stănescu, insp. gen. P.T.T. Craiova	—	—	—	200
Roşculeţ & Ştefănescu, com. Buşteni	—	—	—	200
Andrei I. Busuioc, com. Ploeşti	—	—	—	200
Ştefan Iacob, dir. Satulung	—	—	—	200
Nicu Cătănoiu, restaurator, Braşov	—	—	—	200
Ionel Moşoiu, com. Braşov	—	—	—	200
Au plătit prin C. E. C. Nr. 25.187				
Alexandru Stanciu, propr. Ianca, Brăila	—	—	—	100

HOTEL „CARAIMAN"

cel mai modern, elegant şi confortabil hotel din

• BUŞTENI •

Bulevardul Carol I. No. 105.

40 camere, cu mobilier şi lingerie nouă, apă şi lumină electrică în fiecare cameră, stă **în tot cursul anului,** la dispoziţia domnilor sezonişti şi turişti.

Hotelul complect renovat, cu instalaţie proprie de băi.

Situat în centru. • Preţuri moderate. • Serviciu conştiincios.

La parter:

Restaurant — Bodegă — Berărie şi

magazin de

Manufactură, Măruntişuri şi Mobile.

„LA BURCUŞ"

aprovizionat permanent cu ultimele noutăţi.

3—3

Numărul nostru festiv!

Anul acesta, revista noastră împlineşte *cinci ani* de modestă dar sbuciumată existenţă. Cum acest fapt este un eveniment important în viaţa unei reviste, vom căuta să apărem de Crăciun, într'un *număr festiv excepţional,* atât din punct de vedere *tecfinic* cât şi *redacţional.* Deaceea rugăm din timp pe toţi comercianţii şi industriaşii săceleni, să ne trimită reclamele lor, însoţite de o fotografie a magazinului, prăvăliei sau fabricei ce conduc, precum şi o fotografie a proprietarului. Aceste două fotografii ne trebuiesc pentru a apare împreună cu reclama firmei lor în paginile revistei.

Redacţia.

O simpatică staţiune climaterică de odihnă.

BACIU-SĂCELE

aşezat la poalele muntelui Piatra Mare, are în faţă întregul şes al Ţării Bârsei precum şi Valea pitorească a Timişului.

Altitudine **650** metri, climatul subalpin cu temperatură constantă.

Păduri de brad, soare, apaduct comunal, lumină electrică, locuinţe convenabile, străzi îngrijite **şi minunate privelişti.**

Din oră în oră curse de autobuse şi tramvai pentru Braşov.
In timpul sezonului de vară, 25% reducere pe C.F.R. prin staţia DÂRSTE-SĂCELE la $^1/_2$ Km.
In faţa bisericii o frumoasă Troiţă a Eroilor.

Realizări edilitare: Pictura bisericii ortodoxe, alee până la trambulina naţională de sky pentru sărituri, plantaţii de arbori pe străzi, canalizări şi aleea „Şanţ".

Staţiunea are şi o bibliotecă populară.

Excursii: la **„Dealul Morii"** la **„Şapte Isvoare"**, la **„Piatra Poenii"** la **„Poiana Muntelui Petricica"**, la **Tâmpa** şi **Poiana Braşovului**, la **Zizin**, la **Valea Timişului**, la **Strandul Dârste** şi pe munţii **Piatra Mare, Petricica şi Postovarul.**

Distracţii: baluri, serbări câmpeneşti, restaurante cu orchestră şi dans, popici şi cofetărie.

Magazine asortate şi ieftine.

Taxă de sezon **Lei 3.— zilnic** de persoană.

Orice informaţiuni la: **Oficiul Local de Turism,** Baciu.

Loc pitoresc de refacere, odihnă și desfătare:

TURCHEȘ-SĂCELE

așezat la poalele muntelui Piatra Mare, are în față șesul întins și pitoresc al Țării Bârsei.

Altitudine **600** metri, climatul subalpin cu temperatură foarte constantă. Păduri de brad, soare, apaduct comunal, lumină electrică, străzi îngrijite, locuințe convenabile în case de cărămidă.

Dela locul numit **„Brădet"** și **„Coasta Vie"** vizitatorul poate avea o minunată panoramă asupra întregului șes al Țării Bârsei, asupra Văii Timișului și asupra Brașovului.

Legătura cu Brașovul se poate face cu autobusele de cursă și cu tramvaiul, cari circulă din oră în oră.

Reducere pe C.F.R. 25%, pentru sezonul de vară, prin stația DÂRSTE-SĂCELE la 2 km.

Realizări edilitare: Parcul Regele Carol al II-lea, Piața 24 Februarie, plantații de arbori pe străzi, canalizări.

Troița Eroilor de pe Coasta Vie, loc de pelerinaj la Ziua Eroilor,

Bibliotecă populară și asociație culturală.

Excursii la **„Coasta Vie"**, la **„Brădet"**, la **„Șapte Isvoare"** la Vârfurile **„Cioclean"** și **„Highiș"**, la **Strandul Dârste**, la **Tâmpa** și **Poiana Brașovului**, la **Zizin** sau pe munții **Piatra Mare** și **Ciucaș.**

Poștă, telegraf și telefon public.

Distracții: baluri, serbări câmpenești, restaurante cu orchestră, popice, etc.

Magazine asortate și farmacie.

Taxa de sezon **Lei 50.**— de persoană.

Orice informațiuni la: **Comisia Locală de Turism**, Turcheș.

Ecouri din presă despre „Plaiuri Săcelene".

— Cotidianul *„Acțiunea"* Galați 4 Iulie 1938. —

PLAIURI SĂCELENE, Nr. 5, luna Mai, redactor Victor Tudoran.

Oridecâteori primim la redacție această **revistă** regională, **simțim** o deosebită bucurie sufletească. Constitue, într'adevăr o biruință, faptul că, acolo, peste munți, în minunantele Săcele, o inimă de român palpită viu pentru afirmarea slovei în aceste timpuri de pustietoare criză morală. Vecinic proaspătă, scrisă îngrijit, cu măsură, revista d-lui Victor Tudoran se poate mândri pe masa oricărui intelectual.

„Plaiuri Săcelene" deși are un caracter strict regional, acela de cunoaștere și prețuire a satelor săcelene, totuși prin bogăția colaborărilor și technica grafică constitue o podoabă a bibliotecii de oriunde.

In numărul pe Mai remarcăm contribuția d-lor V. Tudoran, Vlad Șeitan, N. Moroianu, Dimitrie Daneiu, etc.

Cronicile sunt frumos susținute.

Cronicar.

AM PRIMIT LA REDACȚIE

Nu anunțăm în această rubrică decât ziarele și revistele cari ia rândul lor ne anunță. Redacția.

Reviste: *„Buletinul Informativ"*, București, *„Buletinul Cărții Românești"* București, *„Cuget Clar"* București, *„Fruncea"* Timișoara, *„Foaia Plugarului"* Constanța, *„Innoirea"* Arad, *„Hotarul"* Arad, *„Neamul Românesc"* București, *„Poetul"* Chișinău, *„Renașterea Basarabiei"* Chișinău, *„Stâna"* Poiana-Sibiului, *„Sănătatea"* București, *„Tinerimea Română"* București.

Ziare: *„Acțiunea Buzăului"* Buzău, *„Avântul"* Petroșani, *„Banatul Literar"* Caransebeș, *„Cuvânt Moldovenesc"* Chișinău, *„Gorjanul"* Târgul-Jiu, *„Gazeta Transilvaniei"* Brașov, *„Informații Comerciale"* Turnu-Măgurele, *„Informatorul"* Alba-Iulia, *„Libertatea"* București, *„Opinia Capitalei"* București, *„Ogorul"* București, *„Tribuna Noastră"* Cluj.

Cotidiane: *„Ardealul"* dir. G. I. Gologan, Brașov, *„Dobrogea Jună"* dir. C. N. Sarry, Constanța.

Streine: *„Nădejdea"* Vârșet (Iugoslavia).

Ultima noutate literară.

G. TUTOVEANU

SONETE

EDITURA „BUCOVINA"

I. E. Torouțiu

București 1938. Lei 60.-

Plaiuri Săcelene

revistă de atitudini şi probleme săcelene.

Redactor

VICTOR TUDORAN

apare odată pe lună.

COLABORATORI:

Vasile Băncilă, prof.; Ioan Al. Bran-Lemeny, scriitor; D. G. Constantinescu, ing. agr. insp.; Pimen Constantinescu, prof.; M. Ar. Dan, ing. prof. univ; Gheorghe Dragoş, asist univ.; Nina Florian, scriitoare, Silvestru Garcea, preot; Ion I. Ionică, prof.; Vasile Ivan, insp.; Ion Jalea, sculptor; Victor Jinga, prof. univ.; Petru Leucă, preot; Mihail Lungianu, scriitor; Victor Marin, preot; George Moroianu, prof. univ.; I. G. Munteanu, prof. Aurel A. Mureşianu, istoric; Nicolae Pană, inv. dir.; Zenovie Popovici, preot; Daniil Purcăroiu, preot; Hans Recker, publicist; Gheorghe Şerbu preot; Dr. Ilie Toma, asist univ.; Haralambie Ţugui scriitor şi tinerii publicişti săceleni: Al. Stroe-Militaru, Dimitrie Danciu, Nicolae G. Moisiu, Nicolae Verzea, Victor Ion ritu, Ion Despan, Ion Păltănea, Gigi Deleanu, Ion B. Peteu, Lucian Ducşoara, Ioan Sulu, Ion Moisiu, Mihai I. Tepşan, Niţă Pârciog, N. Moroianu, Ion Pandrea, Vlad Şeitan.

VREM

să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc, să înfăţişem prezentul văduvit de măreţia trecutului, să despicăm drum nou prin vremuri Săcelelor de mâine şi să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească, la ridicarea acestor plaiuri mocăneşti.

ABONAMENT ANUAL:

Particulari	Lei 100
Abonamente de sprijin dela	„ 150
Societăţi culturale, şcoli	„ 200
Instituţii şi autorităţi	„ 400

Un număr simplu Lei **10.**—
Număr dublu . . „ **15.**—

Abonamentul la ediţia populară este Lei **60.**—
dar plătit înainte prin mandat poştal.

°°°°

Revistă fondată în anul 1934.
Cont la C. E. C. Nr. 25.187

°°°°

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA

Plaiuri Săcelene

SATULUNG — SĂCELE — (Jud. BRAŞOV)

Tip. Cultura Braşov.